

Z ZNANJEM DO ZDRAVJA NA SREDNJI ZDRAVSTVENI ŠOLI LJUBLJANA. ZDRAVJE, SODELOVANJE IN IGRA – POUČNO, ZANIMIVO IN ZABAVNO

Lidija Butina, prof. slovenščine, Srednja zdravstvena šola Ljubljana

»Igra je ne le osnovna dejavnost, ampak tudi potreba vsakega otroka in pogoj, da se normalno psihično in fizično razvija. Po eni strani sta torej izbira in način otrokovega igranja odvisna od njegove trenutne razvojne stopnje (gibalnih in kognitivnih sposobnosti, emocionalne in socialne zrelosti), po drugi strani pa igra vpliva na to, da otrok v razvoju napreduje.« (Marcela Batistič Zorec 2002)

Na dan odprtih vrat smo na našo šolo povabili vrtčevske otroke v starosti 4–6 let ter osnovnošolce prve triade. Z namenom, da bi jih vzgajali in učili o zdravem življenju, kako drugače kot skozi igro. V okviru našega zdaj že nekajletnega projekta Z znanjem do zdravja smo letos pripravili delavnice z naslovno temo Skrbimo za zdravje – dejavnosti smo načrtovali in izvajali skupaj učitelji in dijaki naše šole. Obiskali so nas otroci iz devetih ljubljanskih vrtcev in dveh ljubljanskih osnovnih šol, tj. okrog 690 otrok.

ZA UVOD

Šola že dolgo ni več zaprti prostor za posvečene, v katerem se dogajajo skrivnostni pretoki znanja. In učitelji že dolgo nismo več samo frontalni posredovalci informacij. Šola je prostor sodelovanja vseh, ki smo strokovnjaki na svojem področju in smo na šoli zaposleni, in vseh tistih, ki pri nas iščejo uporabno znanje. Ne samo to, šola je center, ki se vedno bolj odpira tudi navzven, in učitelj je vedno bolj povezovalni dejavnik v svojem ožjem in širšem okolju. Koliko truda morajo v svoje življenje vložiti v sodobnem potrošniškem svetu vsi ljudje, otroci, mladostniki in njihove družine, da si ustvarijo srečno, zadovoljno, zdravo življenje? Zato mora biti in je šola srce družbe, ki pomaga ustvarjati in ohranjati spodbudno okolje, v katerem mlad človek spontano napreduje.

**Šola je srce družbe, ki
pomaga ustvarjati in
ohranjati spodbudno
okolje, v katerem
mlad človek spontano
napreduje.**

Izobraževanje in vzgoja sta naš privilegij. Sodelovanje, povezovanje, širjenje znanja v ustanovi in izven nje so v sodobnem času hitrega tempa postala dejstvo in skorajda nuja. In seveda smisel, saj so informacije dostopne povsod, učitelj pa je postal mentor, usmerjevalec, tisti, ki spodbuja kritično misel, in (ne bodimo pretirano skromni) prave duhovne vrednote, dialog ter tople medčloveške odnose.

Na dan odprtih vrat smo v okviru projekta Z znanjem do zdravja na šolo povabili vrtčevske otroke v starosti 4–6 let ter osnovnošolce prve triade. Z namenom, da bi jih vzgajali in učili o zdravem življenju, kako drugače kot skozi igro – dejavnosti smo načrtovali in izvajali skupaj učitelji in dijaki naše šole.

V lanskem šolskem letu smo projekt Z znanjem do zdravja po nekajletnem premoru namreč ponovno obudili. Od prve ideje in prvih poskusov je preteklo nekaj let, saj je projekt organizacijsko in vsebinsko zahteven. A želja in veselje sta tlela v učiteljih vseskozi. Dokler se ni ustvaril dober organizacijski tim, ki

se je trdno odločil, da bomo ponovno začeli in vztrajali. In smo. Manjše število delavnic smo nadgradili z novimi idejami, spontano, vsak učitelj je skupaj zasnoval svojo delavnico tako, kot se je njemu in dijakom zdelo najbolje. In kar je dodana vrednost, poleg strokovno podkrepjenega dela so učitelji skupaj z dijaki pokazali ustvarjalnost in igrivost.

Otroci doživljajo svet okrog sebe z otroškimi očmi, a to ne pomeni, da bodo skozi naše delavnice spregledali osnovno sporočilo – Skrbimo za zdravje. Naš projekt Z znanjem do

zdravja je zdaj že utečen, a ni nikoli rutina. In zdi se, da so vsi cilji doseženi, a še zdaleč ni tako. Danes tako, v naslednjih letih bomo povabili poleg še druge osnovnošolce, saj imamo učitelji naše šole še veliko znanja, novih idej, volje, ker imamo svoj poklic radi. Naš poklic je bil vedno pomemben in v tem hitrem tempu ter kaosu potrošniške, digitalno podkrepjene družbe je še pomembnejši. Zavedamo se, da moramo včasih s svojim delom, kot je zapisal nekoč naš priljubljeni pesnik Tone Pavček, »dajati iz sebe in svojih sanj, sredico sredic ...«. Ker dajemo tisto, v kar verjamemo, tistemu, v katerega verjamemo. In ker radi sodelujemo in se spodbujamo – med seboj, z dijaki in z vsemi, ki jim je za zdravje in znanje toliko mar, kot je nam in vsem dosedanjim udeležencem naših delavnic.

Številni pozitivni odzivi udeležencev naših delavnic nam vedno znova dajejo moč, spodbudo in voljo, da vztrajamo. Največja pohvala našemu delu je, da tudi vzgojiteljice sodelujejo med seboj, si o izvedenih delavnicah izmenjujejo informacije in celo po vzoru iz naših delavnic pripravljajo urice o zdravju v svojih vrtcih. Vse to nas povezuje in omogoča pretok idej, znanja in skrbi za zdravje znotraj in izven šole. In utrjuje misel tistih, ki verjamemo, da je naše delo tudi poslanstvo.

DELAVNICE NA SREDNJI ZDRAVSTVENI ŠOLI LJUBLJANA – SKRBIMO ZA ZDRAVJE

Naslovna tema delavnic v okviru našega krovnega projekta Z znanjem do zdravja na Srednji zdravstveni šoli Ljubljana, ki jih predstavljam v prispevku, je bila letos Skrbimo za zdravje.

Na letošnji dan odprtih vrat smo na našo šolo povabili vrtčevske otroke v starosti 4–6 let ter osnovnošolce prve triade. Obiskali so nas otroci iz

Obiskali so nas otroci iz devetih ljubljanskih vrtcev in dveh ljubljskih osnovnih šol, tj. okrog 690 otrok.

devetih ljubljanskih vrtcev in dveh ljubljanskih osnovnih šol, tj. okrog 690 otrok. **Kreativne, ustvarjalne in zabavne delavnice** so potekale v četrtek, **25. oktobra 2018, od 8.00 do 14.00**. Vzgojiteljice so otroke prijavile na delavnico ali dve po lastni izbiri in na ta dan je bil na šoli pravi živ-žav.

Dejavnosti smo dlje časa, a z veseljem in posebno zavzetostjo načrtovali in izvajali skupaj učitelji in dijaki naše šole. To vsekakor ni bilo klasično načrtovanje, kot smo ga vajeni. Bilo je drugačno in zato bolj vznemirljivo, še posebej, ker je bilo pripravljeno z mislijo na otroke, ki bodo pri nas z namenom, da bi jih vzgajali in učili o zdravem življenju – kako drugače kot skozi igro.

Poleg osnovnega cilja – vzgoje za zdravje – so bili konkretni cilji pripravljenih delavnic sledeči:

- vzgoja za gibanje,
- vzgoja za higieno,
- vzgoja za zdravo prehranjevanje,
- vzgoja za duševno zdravje, dobro počutje skozi umetnost,
- vzgoja za izobraževanje.

Organizacija in izvedba projekta sta bili sodelovalni na več ravneh:

- med učitelji,
- med dijaki,

- med dijaki in učitelji,
- med učitelji, dijaki in otroci iz vrtcev ter njihovimi vzgojiteljicami in učiteljicami.

Dijaki, ki so skupaj z učitelji načrtovali, pripravljali gradivo in izvajali delavnice, so kot prednosti takega sodelovanja so izpostavili:

- drugačno, še boljšo komunikacijo z učitelji v popolnoma drugačnem učnem kontekstu,
- individualno delo z učiteljem,
- ustvarjalnost, samoiniciativnost, ki so ju lahko pokazali izven obveznih učnih vsebin,
- vključevanje uporabnega znanja iz strokovnih in splošnih predmetov,
- prilagajanje in istovetenje z mlajšo populacijo 4–9 let.

Za letošnjo temo projekta Z znanjem do zdravja, ki smo ji dali naslov **Skrbimo za zdravje**, smo pripravili šestnajst delavnic, ki jih predstavljamo v nadaljevanju. Dijaki so se v delavnice radi vključili, saj v našem izobraževalnem okolju sodelovalna načela spodbujamo.

V središče dogajanja na letošnji dan odprtih vrat na naši šoli so tako postavljeni vrtčevski otroci, prva triada

osnovne šole, in dijaki Srednje zdravstvene šole Ljubljana. Delavnice so potekale hkrati, skupine otrok pa so se prijavile na eno ali dve. Tako so otroci krožili po hodnikih, učilnicah oz. šoli ves čas, pri osvežilnih kotičkih pa so dijaki poskrbeli zanje s čajem in piškoti. Otroci so bili radoživi in radovedni. Nič prestrašeni, čeprav so se znašli v zanje novem okolju in tudi med njim neznanimi ljudmi.

NAŠE DELAVNICE: ZDRAVJE, SODELOVANJE IN IGRA – POUČNO, ZANIMIVO IN ZABAVNO

- Na fizikalni delavnici **O vetru in pihanju** so otroci izdelali papirnate zmaje. Lepo je videti nasmejanega univerzitetnega diplomiranega inženirja fizike, kako na preprost način razlaga fizikalne zakonitosti. Izkušnje

in diploma vsekakor pomagajo pri odgojarjanju na tako zelo konkretna vprašanja, kot jih lahko postavi samo otrok.

Za letošnjo temo projekta, ki smo ji dali naslov **Skrbimo za zdravje**, smo pripravili šestnajst delavnic.

Zanimivi in zabavni trenutki, ulovljeni po izvedeni delavnici: *Na delavnici so otroci spontano tekmovali v barvanju. Ko so izdelali zmajčka, so se glasno veselili. Radi so risali po tabli, bili so zelo zgovorni, zmagovalna izjava delavnice pa je bila: »Kača je zelo dolga in tudi kratka.«*

Spodbujal nas je tudi zajec Vseznaček.

• Človek je telo in duh. Branje vseka-kor pripomore k zdravemu, dobremu počutju. **Z branjem do zdravja** je naslov srečanja, na katerem so si otroci ogledali igrice z naslovom Kaja in zajček Vseznaček. Barvali so, izrezovali in lepili prehranske piramide ter izdelovali merilce otroških goriv. Spoznali so pomen knjig, s pomočjo katerih se lahko veliko naučijo tudi o pravilni prehrani in o pomenu telesne vadbe za zdravje. V predstavi je zajček nagovarjal deklico, naj je zelenjavo. Le kdo ne bi prisluhnil pravlji o škrtu Brokolinu! Glasba, pravljičica, pisane podobe ...

Zanimivi in zabavni trenutki, ugovljeni po izvedeni delavnici: *Otroci so vedno za glasbo in gledališče. Radi tudi barvajo, režejo in lepijo (izdelujejo prehransko piramido). Smešno se jim zdi, da bakterije živijo na zobeh. Prav gotovo si bodo zapomnili, da moramo jesti zdravo hrano in si pogosto čistiti zobe.*

• **Vsakdanji in praznični kruh** – V učilnici je vroče, shajamo testo za peko prazničnega kruha. Zanimivo je, kako se vonj širi najprej po učilnici, potem skozi reže in ključavnico v nadstropje in za tem po nadstropjih vedno nižje do izhoda. In kako v obratni smeri vabi mimoidoče na

pokušino. Otroci z zaščitnimi kapicami ponosno kažejo hrustljivo zapečene hlebčke.

Zanimivi in zabavni trenutki, ugovljeni po izvedeni delavnici: *Deklica je iz testa oblikovala »klobaso«, iz katere bo naredila ptičke, med delom komentira: »Moj ptiček mora še malo shujšati!« Učiteljica je spraševala: »Zakaj moramo ptičke – kruhke premazati z jajcem?« Otroci odgovarjajo: »Da se ne prehladijo.«*

Le kdo ne bi prisluhnil pravlji o škrtu Brokolinu! Glasba, pravljičica, pisane podobe ...

• **Razmigajmo brbončice** – Kaj zmore jezik? Kaj okušamo? Koliko okusov in vonjev po-

znamo? Ali z vonjem tudi okušamo? Kdaj ne okušamo in ne vonjamo? Otroci so na delavnici spoznali pomen jezika in nosu, osnovne okuse, prepoznavali so določeno sestavino in poskušali ubesediti občutke ob okušanju in vonjanju različnih snovi. Po tej delavnici pomen besede *razmigajmo* nikoli več ne bo isti, namreč, lahko »migamo« tudi z brbončicami.

Zanimivi in zabavni trenutki, ugovljeni po izvedeni delavnici: *Otroci so na delavnici uporabili loparček (barvni, z okusom in vonjem vanilije), ki so ga okušali. Gledali so tudi pikice na jeziku ... Ugotovili so, da loparček diši ... in eden se je spomnil: »Diši kot*

v maminem avtu!« Poskusili so tudi različno sadje: »Kivi je sladek in tudi malo kisel.« Ugotovili so, da je jezik zelo pomemben: »Brez jezika ne moremo govoriti!«

• **Nesreča nikoli ne počiva** – Opekline, odrgnine, zastrupitve, sami strah vzbujajoči pojavi, a žal precej pogosti. Zato so otroci na delavnici izvedeli, kako preprečiti tovrstne poškodbe in kako oskrbeti rane. Varno vedenje in prva pomoč – znanje, za katero ni nikoli prekmalu in nikoli prepozno. In ga moramo tu in tam ponoviti, da ne pozabimo.

Zanimivi in zabavni trenutki, ugovljeni po izvedeni delavnici: *Otroci so bili igrice čisto predani. Izražali so iskreno skrb. Ko so zaslišali sireno, so postali zelo pozorni, eden pa si je pokrnil ušesa. Ko so videli rano, jo je en otrok hitro pokrnil.*

• **Bakterije na delu** – Otroci so spoznali živa bitja, ki so našim očem nevidna. Nekatera od teh povzročajo bolezni in bi se jih radi znebili. Druga so v našem življenju nujno potrebna. Najdemo jih povsod in vsak jih ima. Mikroorganizme vam bomo približali in predstavili. Otroci so spoznali področje biologije – mikrobiologijo. Pod lupo so opazovali bakterijske kolonije, izolirane z zobne površine in ustne votline, ter poskušali najti čim več razlik med njimi. Bakterijske kolonije so narisali in prešteli ter tako sklepali, koliko bakterij imamo na zobeh.

Zanimivi in zabavni trenutki, ugovljeni po izvedeni delavnici: *Otroci so bili oblečeni v bele halje, tako so postali pravi znanstveniki in raziskovalci. Na vprašanje, katere zobe imamo prej, mlečne ali stalne, so v en glas zatrjevali: »Stalne!!!« Zgrozili so se, ko so ugotovili, da so že jedli bakterije – živa bitja v mleku, jogurtu, kislem zelju ...*

Na vprašanje, katere zobe imamo prej, mlečne ali stalne, so v en glas zatrjevali: »Stalne!!!«

Igrajmo se zdravnike!

• **Ne gre mi NA živce, gre mi Z živci** – Kaj se je dogajalo pod naslovom **Brez živcev ne gre?** Otroci so se skozi igro srečali z vsebinami delovanja čutil in gibal ter njihovega pomena za naše življenje. Predstavili smo jim tudi življenje oseb, ki imajo motnje v zaznavanju ali gibanju, in načine, kako se soočajo s problemi. Otroci so vsebine spoznali preko raziskovanja čutil, iger s predmeti, delovnih nalag in preko gibalnih vaj.

Zanimivi in zabavni trenutki, uveljavljeni po izvedeni delavnici: *Otroci so okušali s kožo, si podajali žogo z zaprtimi očmi, si svetili z baloni. Zaznavanje otrok je lahko zelo zabavno, saj iz rdečega lončka okušajo jagode, iz rumenega pa banane, kljub temu da je notri vse kaj drugega. Gradili so tudi grad, poslušali glasbo in naredili plakat o čutilih, gibalnih in delovanju živčevja.*

• Na delavnici **Zgodila se je nesreča** so se otroci seznanili z nevarnostmi, nesrečami in varnim načinom življenja. Spoznali so, da si moramo ljudje med seboj pomagati. Pridobivali so večšine, povezane z varnostjo – ukrepanje ob nevarnostih, nezgodah in nesrečah. Seznanjali so se z načinom komuniciranja po telefonu, s telefonsko številko 112, z namenom in uporabo. Spoznali so, kaj je varno vedenje. Medved se je igral z vžigalicami in opekline so logična posledica njegovega nespametnega ravnanja. Otroci so oskrbeli rane – vsak na svoji plišasti igrači.

Zanimivi in zabavni trenutki, uveljavljeni po izvedeni delavnici: *Na vprašanje: »Zakaj reševalcev nikoli ne kličemo, če nam je dolgčas?«, je deček odgovoril: »Ker so potem hudi.« Na vprašanje, kako bi pogasili ogenj, so odgovarjali: z vodo, ledom, snegom in z gasilno peno. Deček je vedel, da se v ogenj ne sme pihati, saj bi se ta razširil. In še zgodbica. Malček je med povijanjem poškodovanega medvedka zaupal dijakinji, da bi rad imel »rešilca«. Di-jakinja ga pohvali in napoti k igračici – reševalnemu avtomobilu. Takrat so to ugotovili še ostali otroci in gručica*

se je »zapodila« v – na žalost – samo dva avtomobila. Vsi bi se radi peljali. Di-jakinja je obnemela in posredovati je morala vzgojiteljica, da ni prišlo do hujšega incidenta.

• **Tako so se igrali včasih** – Dijaki, ki so pri praktičnem pouku s pomočjo

stanovalcev doma starejših občanov spoznali stare igre in njihova pravila, so zdaj na dobro pripravljeni delavnici nekaj teh iger naučili osnovnošolce in jih zaigrali z njimi. Cilji, ki so jih dosegli na delavnici, so: medgeneracijsko sodelovanje, spoznavanje starih iger in pravil, spoštovanje starejših, socialna interakcija, sodelovanje in vodenje manjše skupine.

Poleg osnovnošolcev sta delavnico obiskali tudi upokojenki – skoraj devetdesetletna gospa Ana in gospa Anica, ki bo kmalu praznovala sto let. Obe sta se spontano vključili, razlagali stare igre, vsaka svojo tudi vodili in zapeli skupaj z vsemi udeleženci delavnice. Nad dijaki in otroki sta bili navdušeni, šolo sta si v spremstvu dijakov po uri še natančno ogledali.

Rdeče češnje, rihtarja bit, kozo zbijaj ... kozo zbijaj z orehi in ne s kamenjem.

Poleg osnovnošolcev sta delavnico obiskali tudi skoraj devetdesetletna gospa Ana in gospa Anica, ki bo kmalu praznovala sto let. Razlagali sta stare igre, vsaka svojo tudi vodili ...

Zanimivi in zabavni trenutki, uveljavljeni po izvedeni delavnici: *Strop učilnice je bil okrašen s sončnicami iz krep papirja. Na koncu, pri pospravljanju, je Blaž ob snemanju sončnic s stropa snel še luč. Očitno so bile delavnice tako zanimive, da kar niso mogle »iz glave«. Rdeče češnje, rihtarja bit, kozo*

zbijaj ... kozo zbijaj z orehi in ne s kamenjem. Kdo od vas še pozna te otroške igre? Vsi udeleženci jih od delavnice dalje

poznajo. Nagrade so pospravljanje orehov ali pa suho sadje. Tu in tam si kdo zaželi čokolado namesto sadja ... a kdo bi mu zameril. In učiteljica je pokazala, kako lahko kakšno stvar iz vsakdanjega življenja porabimo za sabljanje. En otrok je vzel stvar zelo zares ... vsi so

se želeli sabljati, a sta bili na voljo samo dve kuhalnici. Zato je učiteljica svetovala otrokom, naj doma poiščejo kuhalnice, mame jih imajo prav gotovo na zalogi. Ni lepšega kot to, da se delavnica konča v en glas s pesmijo Mi se imamo radi.

• **Zdravilna zelišča** – Otroci so spoznavali zdravilne rastline, ki jih najpogosteje opazimo na naših trav-

Tudi gibanje pripomore h krepkemu zdravju.

nikih, v gozdovih ali jih vzgajamo na domačih vrtovih. Otroci zdaj poznajo in razlikujejo zdravilne rastline. Zavedajo se tudi nevarnosti zastrupitve. Spoznali so kulturo pitja čaja. Začutili so pomen sobivanja z naravo. Naučili so se priprave zdravilnih čajev ob določenih zdravstvenih težavah.

Zanimivi in zabavni trenutki, uveljavljeni po izvedeni delavnici: *Igrica z zdravilnimi zelišči se je otrokom zdela tako zabavna, da so želeli ponovitev. Zanimivo in lepo se jim je zdelo rajanje in okušanje različnih zelišč.*

- **Veselite se gibanja skozi igro** – Otroci so se v šolski telovadnici igrali elementarne igre (lovljenja, tekalne igre). Učiteljica je skupaj z dijaki pripravila zanimiv poligon, na katerem so se otroci res zabavali.

Otroci so sproščeno in tekoče izvajali naravne oblike gibanja (hoja, tek, plazenje, lazenje, potiskanje, vlečenje, nošenje, plezanje, vesa, meti – zadevanje cilja) skozi elementarne igre in s pomočjo spretnostnega poligona (premagovanje ovir, izvajanje določenih gibalnih nalog). Utrjevali in izboljševali so motorične sposobnosti (moč, hitrost, koordinacija, ravnotežje, gibljivost, preciznost) ter vzdržljivost.

Zanimivi trenutki, uveljavljeni po izvedeni delavnici: *Marsikatera vzgojiteljica je pripomnila, da bi bilo treba v naslednjem letu načrtovati in izvesti še več takšnih »gibalnih« delavnic – gibalne igre otroke res sprostijo, navdušijo in veselo povežejo. Tako so menili tudi otroci. To pove vse.*

- **Plešoče rozine** – Otroci so pridobivali vedenje o zdravem prehranjevanju in utrjevali svoj odnos do hrane: zdrava prehrana je uravnotežena, kakovostna in varna, z njo izboljšujemo zdravje in preprečujemo bolezni – v njej so pomembne vse hranilne snovi. V delavnici, ki smo ji nadeli ime Plešoče rozine, smo se posebej osredotočili na vitamine in mineralne snovi, ki so v večji meri prisotni v zelenjavi in sadju.

Delavnica je bila plesna, z naravoslovno vsebino. Otroci so spoznavali pomen vsakodnevnega uživanja zelenjave in sadja za krepitev lastnega zdravja, silo vzgona, ki sili drobne koščke hrane (rozine, koruza, grah, jagode goji) h gibanju v kozarcu mineralne vode. S preprosto koreografijo plesa Plešoče rozine so še izboljšali razpoloženje. Posebej zabavno je bilo videti sicer

resnega profesorja, ki je s svojo zabavno koreografijo spodbujal otroke, ki so zvesto sledili njegovim plesnim korakom, pozibavanju in vrtenju. Kot rozine v kozarcu z mineralno vodo.

Zanimivi in zabavni trenutki, uveljavljeni po izvedeni delavnici: *Vse je bilo zabavno. Otroci so zelo natančni pri oponašanju tako poskusov in gibov kot mimike človeka.*

- Na delavnici **Čudežne barve** so otroci spoznavali nekatere temeljne kemijske poskuse. Dodajali so različna barvila snovem iz vsakdanjega življenja in opazovali barvne spremembe. Tako sta jih učiteljici poskušali navdušiti za naravoslovje. Pisana učilnica, slika s pisanimi epruvetami, platenke s tekočino in barvice – otroški raj.

Zanimivi in zabavni trenutki, uveljavljeni po izvedeni delavnici: *Deček je bil navdušen nad eksperimenti in je rekel, da bo tudi sam, ko bo velik, prišel na našo šolo. Vsi otroci so bili navdušeni nad tem, da lahko tudi sami ustvarjajo različne barvne kombinacije. Všeč jim je bilo, ker so lahko »čarali« z barvami in poprom. Vzgojiteljice so ugotovljale, da je*

to ena bolj zanimivih delavnic, zelo všeč jim je pristop gospe učiteljice.

- Kako je bilo na delavnici z naslovom **Ali lahko ujamemo mavrico?** Dve deklici – očki (izmišljena, pravljica, poosebljene oči) sta se želeli igrati z mavrico. Skupaj z otroki sta ugotovili, da trenutno za pravo mavrico ni pogojev, zato so jima otroci mavrico z veseljem pomagali ustvariti: naredili so lepljenko sonca, oblakov in dežnih kapelj, potem pa so se v prostoru čudežno pojavile tudi mavrične barve. Deklici – očki sta poudarili pomen oči, s katerimi vidimo v življenju toliko lepih stvari, in otroke nagovorili k skrbi za zdrave oči: skupaj so opravili

Na hodnikih naše šole so se dogajale čudežne reči.

preproste vaje za razgibavanje oči in zaužili mavrično hrano, ki pomaga ohranjati oči zdrave. Na koncu so otroci iz papirnatih trakov izdelali še vsak svojo mavrico, ki so jo na prsih ponosno odnesli s sabo domov.

Zanimivi in zabavni trenutki, ulovljeni po izvedeni delavnici: Čudež je, kaj vse otroci vidijo v mavrici, na primer samoroga! Prav gotovo so otroci zato odgovarjali na vprašanje, ali jim je bilo na delavnici všeč, z da, in na vprašanje, koliko jim je bilo všeč od 1 do 10, so odgovarjali s tisoč in milijarda. In kako zabavno je pri sošolcu iskati pikico v očesu, eden jo najde, drugi še išče in išče. Ste vedeli, da se lahko sonce in dež skupaj zmešata in nastane mavrica? Malo pa lahko tudi grmi ... Ko mežikamo z očmi, je to umetnost, kakšen mežika celo z vsakim posebej. Ko očki zavrnete bonbone, ker pač niso zdravi, otrok žalostno zakliče, da jih ima pa on rad. Ste vedeli, da so barve mavrice pravzaprav Tinky Binky, Dipsy, Lili in Po? In kaj si je deček zapomnil o očkah? Ja, da se cel dan nista igrali z avtomobilčki. Zadnja skupina je zmagovalna skupina: otroci so ugotovili, da je krožnik sadja v mavričnih barvah.

Tudi na tej delavnici je polno zaživel naš moto: Zdravje, sodelovanje in igra – poučno, zanimivo in zabavno!

• Na delavnici **Igrajmo se bolnišnico** so se otroci učili, kako si pravilno umivati roke, spoznavali so osebno varovalno opremo, opazovali so bolnika – lutko v bolniški postelji in ga negovali, merili so mu vitalne znake, npr. telesno temperaturo, dajali infuzijo, kisik in injekcije.

Zanimivi in zabavni trenutki, ulovljeni po izvedeni delavnici: Po hodniku so otroci z zaščitnimi kapami, v uniformah in z zaščitnimi maskami peljali poškodovanega najstnika s pediatrične klinike v invalidskem vozičku. Vožnja z invalidskim vozičkom po hodniku je vedno zanimiva in skušnjava po hitri vožnji težko zadrževana. Dobra otroška asociacija je, da moramo vedno imeti čelado, da se ne udarimo. Dijakinja, vsa v poveljih, potrpežljivo usmerja

navihane otroke v pomanjšanih bolniških oblačilih. Fantek je ob vstopu v šolo rekel, da je glasba za dobrodošlico malo preglasna. Ob vstopu na našo delavnico pa so bile njegove prve besede: »Jaz bi šel plesat.« Našo pacientko – dijakinja je vprašal, če je zdrava, in ko je rekla, da je, jo je takoj odpustil iz bolnišnice: »No, kar pojdi s postelje.« Dijakinji, ki sta v postelji igrali pacientko, sta učiteljici omenili, da sta bili dve delavnici za otroke res dovolj, ker nista mogli več jesti tablet – bonbonov, s katerimi so

ju hranili. Na vprašanje, kdo pride, če pokličemo 112, so otroci odgovarjali: »Gasilci, reševalci, pa še gorska policija ...« Ko so skrbeli za otroke – lutke, so bistro ugotovili, da iz noska potegne mo smrkelj kot prah s sesalcem doma. Največjega dojenčka so poimenovali za očeta vse ostalih dojenčkov. Čudili so se, kako smo »napihnili roko« pri merjenju krvnega tlaka. Spraševali so, ali lahko dojenčka vzamejo domov. – Tudi na tej delavnici je polno zaživel naš letošnji moto: Zdravje, sodelovanje in igra – poučno, zanimivo in zabavno!

• **Ali so moji zobje čisti?** Otroci so poznali tehnike pravilnega umivanja zob in ustne votline. Skrb za zobe in obisk pri zobozdravniku stajata na delavnici skupaj z preganjanjem strah pred zobozdravnikom. Spoznavali so pripomočke za nego ustne votline. Niso samo poslušali, igrali so se v skupinah in v parih.

Zanimivi in zabavni trenutki, ulovljeni po izvedeni delavnici: Otroci so se zelo zabavali, ko so opazovali dijaka Tima, kako si umiva zobe. Radi so poslušali pesmico o umivanju zob. Obiskal jih je zajček, ki jim je razdelil zobne krtačke. Otroci so si pri štirih letih že sami umivali zobe. Najbolj so se razveselili domačih jabolk, ščetk in zobnih past.

ZAKLJUČEK

To smo uspeli »uloviti« v svoj zapis. Še po izvedenih delavnicah so se otroci sprehajali po hodnikih z zaščitnimi kapami in zaščitami za usta in nos. Veste, da je zaščitna gaza lahko tudi slinček? Ali pa brada? Če pa zaščitno prosojno kapico zatakneš za brado in pokriješ obraz, si neviden ali pa duhec. Ste vedeli, da je park pred šolo lahko tudi otroško igrišče? Da lahko okrog dreves naredimo krog z roko v roki? Da je park lahko tudi kle-

petalnica za učitelje in vzgojiteljice ali pa pevska dvorana, iz katere se slišijo znane otroške pesmice, ki jih otroci pojejo brez zborovodje?

Če se gospa Anica in fantek primeta za roke, je to simbioza. Če učiteljica matematike prisluhne učiteljici slovenščine, je to medpredmetno sodelovanje; če se medicinske sestre usedejo za isto mizo in »tuhtajo«, kako vključiti predvsem dijake, je to timsko delo; če vzgojiteljica sprašuje srednješolskega učitelja, je to širjenje znanja; če vzgojiteljica pokaže, kako spodbujati otroka, je to prenos veščin; če se z vsemi skupaj dneva odprtih vrat iskreno in konkretno veselijo tudi ravnateljica, je to podpora vodstva ... In če med učitelji nekdo dobi dobro idejo, drugi jo podpre in se tretji pridruži, stvar zaživi skozi organizacijski odbor, ideja pa se razširi na celoten kolektiv – temu se reče dobra pedagoška organizacija. In kolektiv je mozaik iskrivih drobcev, ki vodijo v odlično sodelovanje. Suhoparni vzgojno-izobraževalni izrazi naenkrat zaživijo, z enim samim, a dobro premišljenim projektom. Tudi tokrat nam je uspelo.

LITERATURA

Batistič Zorec, Marcela (2002) *Psihološki vidiki otrokove igre*. Dostopno na <http://www.pef.uni-lj.si/~vilic/gradiva/1-rp-t4-igra.doc>, 4. 10. 2018. Fotografije: Vera Orešnik.